

NYNKA DELCOUR, THEATERMAKER EN ZUS-VAN

Een andere band

Als hij gaat prediken blijf ik weg. Dan stuur ik wel een kaartje.

'Mijn broer en ik hebben door alles heen een goede band gehouden, we houden van elkaar en waarderen elkaar'. Rita Loholter praat met Nynka Delcour over de onveiligheid en machteloosheid in haar jeugd. En over haar uitlaatklep, haar creativiteit.

tekst Rita Loholter | yn@ypsilon.org foto's Rik Engelgeer

Veel Ypsiloners kennen Nynka Delcour van de muzikale theatervoorstellingen 'Vlieg' en 'Hou me los'. Zij ontving samen met pianist Rob Stoop de Ria van der Heijden aanmoedigingsprijs 2014. Delcour heeft een druk leven, woont met haar partner en hun twee kinderen in

Amsterdam, acteert, zingt, geeft zangles, is dirigent van een koor en tekstschrijver.

Als jongste groeide Delcour met haar zus en broer op in een muzikaal gezin. Voor de buitenwereld het ideale, gezellige gezin met drie intelligente kinderen. 'Tot mijn elfde was ik een vrolijk en dromerig kind.

Daarna kwamen de jaren van ruzies en de scheiding van mijn ouders.' Delcour kreeg als verbindende factor in het gezin geen tijd om te puberen, was al jong volwassen. 'Ik werd er weleens wanhopig van. Als het thuis helemaal uit de hand liep en de paranoia de kop opstak dacht ik 'is iederéén hier dan gek gewor-

Nynka Delcour en Rob Stoop in 'Hou me los'

den?'. Ik was zo eenzaam in de strijd. Maar ik heb besloten om geen slachtoffer meer te zijn. Hoe ik het red? Tijd voor mezelf, yoga, ik werk met plezier en ben gelukkig met mijn gezin.' Opgegroeid in Apeldoorn verhuisde zij naar Amsterdam, Maastricht en weer terug naar Amsterdam. Zij voltooide met succes de toneelacademie en het conservatorium. Delcour was weleens jaloers op medestudenten die uit een veilig gezin kwamen. 'Daar kon ik niet op terugvallen in die periode.' Zij zag haar ouders lijden, hun machteloosheid deed haar pijn. Ze had altijd het gevoel dat zij de verstandigste moest zijn, de wijste. Haar broer en zus hadden problemen, daar ging alle aandacht naartoe. Nynka kreeg aandacht als zij mee zorgde. 'Het bijhouden van een dagboek hielp mij bij het verwerken van de narigheid.'

Grote broer

'Mijn broer was vroeger heel sociaal. We speelden samen in een bandje. Op zijn achttiende reisde hij naar Israël en kwam somber en achterdochtig terug. Hij probeerde twee studies, maar haakte steeds af en kwam weer thuis wonen. Hij liet zich vrijwillig onderzoeken in een instelling, maar hield het na een week voor gezien. In Deventer ging hij op zichzelf wonen en raakte betrokken bij strenge geloofsorganisaties. Relaties hielden geen stand, hij had allerlei baantjes en een uitkering.' Delcours broer ging zichzelf steeds slechter verzorgen, vereenzaamde en kreeg last van stemmen in zijn hoofd. Toen hij vierendertig was, werd hij gedwongen opgenomen. Daarna kwam hulp op gang. Nu woont hij begeleid zelfstandig en is redelijk stabiel. Mijn broer heeft een hele goede vriend die ook begeleid woont. Hij is de belangrijkste persoon in zijn leven. Zij zorgen voor elkaar. De stemmen in zijn hoofd zijn gebleven; de drang om anderen van zijn geloof te overtuigen beheerst zijn leven.

Oud leed

De aanmoedigingsprijs was een welkome verrassing. Met het geld maakt Nynka

samen met Rob Stoop een cd met alle liedjes uit de voorstelling 'Hou me los', liedjes die hopelijk troosten.

'De prijs kwam precies op het goede moment. Mijn broer had een slechte periode en voelde zich vanwege 'Hou me los' door mij verraden. We hadden nare gesprekken, ik vroeg me zelfs af of ik door moest gaan met de voorstelling.' Delcours broer stopte twee jaar geleden met zijn medicatie en raakte in een enorme angstpsychose. Hij kreeg daarna door een verwaarloosde verkoudheid longontsteking. Hij lag acht weken op intensive care, op het randje. 'Mijn moeder en haar vriend gingen elke dag op bezoek. Mijn moeder ging er bijna zelf aan onderdoor.

Dit bracht bij mij veel oud leed naar boven. In deze periode schreef ik 'Hou me los', dat was een goede uitlaatklep.

Ik heb het er nooit over gehad maar ga er vanuit dat mijn oudere zus en ik de zorg voor mijn broer overnemen als mijn ou-

ders en met name mijn moeder dat niet meer kunnen. We zien elkaar regelmatig op verjaardagen, feestdagen, we bellen af en toe. Ik hou contact, alleen als het echt niet goed gaat en hij fanatiek gaat prediken houd ik afstand, dan stuur ik liever een kaartje. Dat is om mezelf te beschermen. Mijn zus is hier beter in, zij voert gerust met hem een heel gesprek over het geloof en over Jezus. Ik kan er slecht tegen en geloven in wat mijn grote broer gelooft gaat mij te ver.' Delcours broer werkt een paar ochtenden per week op een boerderij en heeft veel steun aan zijn geloof. Soms maakt hij nog muziek. Hij is nu milder over de voorstelling. 'Hij zegt dat hij best gelukkig is.

Alles is anders dan vroeger. Ik heb heel lang gerouwd en heb nu een andere band met een nieuw beeld van mijn broer. Na veel tijd en moeite besef ik dat mijn verhaal er ook mag zijn.' *

De liedjes-cd is vanaf september te koop.

Crowdfunding voor Vuile was?

'Hou me los' raakt Ypsilonleden. Na afloop van de voorstelling wordt altijd lang nagepraat, vaak emotioneel. Voor Nynka Delcour is dit aanleiding om een documentaire te maken. In deze documentaire, genaamd 'Vuile Was?', onderzoekt zij wat het nu precies is dat de toeschouwers herkennen in haar verhaal over de relatie met haar broer. Wat is de impact op de omgeving? Hoe gaan hulpverleners hiermee om? Kan de omgeving bijdragen aan herstel of overheerst vooral schaamte, rouw en onmacht?

Nynka hoopt via de documentaire meer mensen te bereiken die ook een psychisch kwetsbare naaste hebben zodat er meer openheid ontstaat en begrip.

Voor het maken van de documentaire is € 5000,- nodig. Een aantal Ypsiloners, onder wie Wies van den Nieuwendijk, startte samen met Nynka op 1 mei een crowdfundingactie. Zij hopen het bedrag eind september binnen te hebben. Help mee om deze prachtige documentaire mogelijk te maken, die u kunt laten zien aan familie en kennissen, of op Ypsilonavonden kunt tonen.

Belijk de trailer op www.nynkadelcour.nl/nieuws

Iedere bijdrage is welkom, maar wie € 25,- doneert op onderstaande rekening (met naam en adres) krijgt de documentaire-dvd met een persoonlijke boodschap van Nynka thuisgestuurd! IBAN: NL28INGB0755875605 t.n.v. L.M. van den Nieuwendijk en A. de Vries-Maas.